

Nguyên tắc 5: Thị trường không quan trọng – Hệ thống mới quyết định

Lê Công Tráng

2025-04-06

“A market is a market is a market.”
— Brent Penfold

Nhiều trader cứ mãi miết đi tìm **“thị trường dễ ăn”** – người thì bỏ Forex qua Crypto, người rời Bitcoin sang vàng, người khác lại chuyển qua chứng khoán...

Nhưng sự thật là: **không có thị trường nào dễ cả**. Chỉ có hệ thống giao dịch của bạn **có phù hợp, có thống kê lợi nhuận dương, và có khả năng kiểm soát rủi ro hay không** mới là yếu tố quyết định thành bại.

Thị trường KHÔNG phải là yếu tố quyết định lợi nhuận

Những ngộ nhận phổ biến:

- “Crypto dễ ăn hơn vì biến động mạnh” → cũng dễ cháy hơn nếu không kiểm soát được.
- “Forex ổn định hơn nên dễ quản lý vốn” → vẫn thua nếu không có hệ thống.
- “Chứng khoán có sóng dài, dễ phân tích” → không đúng nếu không có chiến lược cụ thể.

Bài học: **Bất kỳ thị trường nào cũng có cơ hội – nếu bạn có hệ thống phù hợp.**

Hệ thống tốt có thể áp dụng trên nhiều thị trường

Một hệ thống có logic rõ ràng, định lượng được và có kỳ vọng dương sẽ hoạt động được trên nhiều thị trường khác nhau – chỉ cần điều chỉnh phù hợp.

Ví dụ:

- **Breakout + Volume** → Áp dụng cho Bitcoin, Vàng, Cổ phiếu.
- **EMA crossover + nền đảo chiều** → Dùng được trên cả Crypto, Forex và Stock.

Hành vi giá là biểu hiện của tâm lý đám đông – và đám đông không đổi, dù là Crypto hay cổ phiếu.

Các yếu tố cần xét khi chọn thị trường

Tiêu chí	Ý nghĩa
Thanh khoản	Spread thấp, khớp lệnh nhanh, ít trượt giá
Biến động (volatility)	Vừa đủ để tạo cơ hội, không quá nhiều
Phí giao dịch	Spread + commission hợp lý
Dữ liệu minh bạch	Dễ thống kê, dễ backtest
Tương thích hệ thống	Hệ thống của bạn hoạt động tốt ở thị trường đó

Cạm bẫy: Nhảy thị trường vì “cảm thấy cái kia dễ hơn”

- Thị trường nào cũng có lúc đẹp, lúc nhiều.
- Nhảy liên tục → không bao giờ hiểu sâu một thị trường hoặc tối ưu hệ thống.
- Phải backtest lại, thống kê lại → tốn thời gian, dễ nản.

“Đừng thay thị trường – hãy tinh chỉnh hệ thống.”

Checklist: Tôi có đang phụ thuộc vào thị trường?

- ☐ Tôi có chuyển thị trường mỗi khi thua vài lệnh liên tiếp?
- ☐ Tôi đã test hệ thống của mình ở nhiều thị trường khác nhau?
- ☐ Tôi hiểu rõ đặc tính thị trường mình đang giao dịch?
- ☐ Tôi đang dự đoán thị trường hay tuân thủ hệ thống?

Kết luận

- Thị trường là nơi **thực thi chiến lược**, không phải nơi để “trông chờ may mắn”.
- Hệ thống mới là thứ **quyết định kết quả dài hạn**.
- Thay vì nhảy từ thị trường này sang thị trường khác, hãy **đào sâu hệ thống của bạn**.

“Thị trường không có lỗi – chỉ có hệ thống không phù hợp.”